

1.1. INLEIDING

Dit document heeft tot doel de **minimale veiligheidsvoorschriften** nader te omschrijven die dienen gerespecteerd te worden bij **uitvoering van werken door derden**. Het moet de derde toelaten zichzelf en alle betrokken werknemers de nodige informatie te verstrekken met betrekking tot de risico's inzake welzijn op het werk die aanwezig zijn of kunnen ontstaan tijdens de uitvoering van de werkzaamheden aan of in de gebouwen van het lokaal bestuur en welke maatregelen nodig zijn om veilige werkomstandigheden te verzekeren voor alle aanwezigen.

Een "derde" is een werkgever of zelfstandige die vreemd is aan de eigen activiteiten van het lokaal bestuur met inbegrip van verdere werkgever(s) of zelfstandige(n) die contractueel verbonden worden door die werkgever of zelfstandige om mee de werkzaamheden of activiteiten uit te voeren.

De derde kan veiligheidsregels hanteren die strenger zijn dan deze die opgelegd worden door het lokaal bestuur. Deze moeten wel ten laatste bij aanvang van de werken kenbaar gemaakt worden aan het lokaal bestuur.

Werken die ressorteren onder de bepalingen van de tijdelijke en mobiele bouwplaatsen vallen buiten deze voorschriften. De voorwaarden en te respecteren maatregelen inzake welzijn op het werk voor dergelijke werken worden opgenomen in het bestek en / of het contract dat wordt opgemaakt voor uitvoering van deze werken.

Voor bepaalde soorten werkzaamheden vraagt het lokaal bestuur dat de derde een akkoordverklaring getekend terug bezorgd. Dit wordt gecommuniceerd via bestek, bestelbon, contract, overeenkomst. Deze procedure, de werkzaamheden die hieronder ressorteren en het formulier voor akkoordverklaring zijn terug te vinden via website van lokaal bestuur Kruisem (www.kruisem.be/procedure-werken-met-derden).

1.2. WETGEVING

Volgende wetgeving komt in aanmerking bij uitvoering van werken door derden:

- Codex Welzijn op het Werk.
- Welzijnswet van 4 augustus 1996.
- Het Algemeen Reglement op de Arbeidsbescherming (ARAB).
- Het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties (AREI).
- Eventueel aanvullende eisen die bepaald worden via wetgeving die specifiek is omwille van de aard of de locatie van de uit te voeren werken.

1.3. VERANTWOORDELIJKHEDEN

De aangestelde derde is verantwoordelijk voor de arbeidsveiligheid op alle toevertrouwde activiteiten.

De wetgeving voorziet in het opnemen van enkele contractuele bepalingen. Deze kunnen als volgt worden geformuleerd:

- De derde verbindt er zich toe zijn verplichtingen inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk die eigen zijn aan de arbeidsplaats(en) waar de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd na te leven. Deze zijn minimaal:
 - De werknemers van de derde stellen zich in kennis van de instructies bij brand, de plaats en richting van de vluchtwegen en de verzamelplaats bij evacuatie.
 - Er mogen geen (nood-)uitgangen, toegangswegen, normaal gebruikte doorgangen (binnen en buiten) voor intern transport versperd worden tenzij dit noodzakelijk is voor de uit te voeren werken. In laatste geval dient dit ten laatste bij het opstarten van de versperring besproken te worden met de contactpersoon binnen het lokaal bestuur.
 - De werkplek wordt op een doelmatige manier gesignaleerd en / of duidelijk afgebakend. De afgebakende zone dient rekening te houden met eventueel vallende voorwerpen of opstelling van bijkomende toestellen of materialen.
 - De vereiste persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) worden ter beschikking gesteld van het personeel. Indien nodig wordt extra signalisatie voorzien.
 - Indien vereist worden de nodige collectieve beschermingsmiddelen (balustrade, valnet, ...) voorzien. Deze dienen steeds aanwezig en operationeel te zijn, ook buiten de werkuren.
 - Beschikken over de nodige procedures, werkinstructies en vergunningen voor werken waar risico's aan verbonden zijn, maar onder gecontroleerde omstandigheden en onder bepaalde voorwaarden veilig kunnen worden uitgevoerd. De aangestelde derde verplicht er zich toe om de vergunningen die bij het lokaal bestuur van toepassing zijn op te volgen en na te leven.
 - Gebruikte arbeidsmiddelen zijn in dienst gesteld, bevinden zich in goede staat en zijn waar nodig gekeurd (bv hijswerktuigen en -materiaal) volgens de geldende periodiciteit. Ze worden ook enkel gebruikt of bediend door personeel dat hiertoe voldoende is opgeleid en dat, waar nodig, beschikt over een geldig attest (bv hoogwerker, heftruck).
 - Chemische agentia zijn voorzien van de nodige waarschuwingspictogrammen en de veiligheidsinformatie van de producent (MSDS-fiche) is beschikbaar (digitaal of op papier) op de plaats van gebruik. Elke gebruiker is voldoende opgeleid of geïnstrueerd om met het betreffende product te werken.
 - Werken aan of in de nabijheid van elektrische installaties worden enkel uitgevoerd door personeel dat daartoe door de aangestelde derde bevoegd is verklaard (BA4 / BA5). De nodige bewijzen hiertoe moeten aantoonbaar zijn op de plaats van toepassing.
- Indien assistentie van personeel van het lokaal bestuur noodzakelijk is, dient door de derde voorafgaand een overleg georganiseerd te worden om de te verwachten risico's tijdens de uitvoering van de werken te bespreken.
- Indien de derde zijn verplichtingen inzake welzijn op het werk niet of gebrekkig naleeft met als gevolg dat de veiligheid van personen (eigen personeel van het lokaal bestuur of bezoekers) in gevaar wordt gebracht, heeft het lokaal bestuur het recht passende maatregelen te treffen. Bv door de werken (tijdelijk) stil te laten leggen. Eventuele kosten die daarmee gepaard gaan zullen worden doorgerekend aan de aangestelde derde. Bij ernstig en acuut veiligheidsrisico of bij aanhoudende overtreding van de regels kan het contract tijdelijk stopgezet of eventueel verbroken worden.

Om zijn verantwoordelijkheden inzake welzijn op het werk te kunnen garanderen dient de derde:

- te beschikken over aangepaste hulpmiddelen die zich in goede staat bevinden zodat ze veilig kunnen gebruikt worden.
- correcte werkmethoden te hanteren om de opdracht op een veilige manier te kunnen uitvoeren.
- zich, volgens noodzaak, voorafgaandelijk ter plaatse te begeven om zich te vergewissen van de plaatselijke situaties die eventueel specifieke risico's inhouden.
- erover te waken dat de uitvoerende personen de nodige opleiding / instructies hebben verkregen om de opdracht op een veilige wijze te kunnen uitvoeren.
- voor de opdracht een werkvergunning ingevuld terug te bezorgen indien dit door het lokaal bestuur gevraagd wordt.

Organisatie van de werkplaats

Verantwoordelijkheden voor de aangestelde derde:

- Bij aanwezigheid van meerdere werknemers dient steeds een verantwoordelijke van de aangestelde derde ter beschikking te zijn voor de nodige coördinatie. Deze verantwoordelijke moet zich kunnen uitdrukken in één van de landstalen of in het Engels.
- Werknemers die ressorteren onder de derde hebben enkel toegang tot de effectieve werkplek en eventueel andere afgesproken lokalen (bv sanitair en refter van gebouw van het bestuur). Indien er geen voorafgaandelijk akkoord is rond toegang tot en gebruik van refter en sanitair van het bestuur dient de aangestelde derde zelf de nodige maatregelen te treffen.
- Wanneer de werkplek niet in gebruik is (bv na dagtaak) worden materialen en middelen degelijk opgeborgen. Volgens noodzaak wordt de werkplek afdoende afgesloten.
- Na het beëindigen van de opdracht of bij opschorting van de werken (bv voor weekend of in afwachting van verderzetting) wordt de werkplek netjes en rein achtergelaten.

De aangestelde derde kan bij het verantwoordelijke van / contactpersoon binnen het lokaal bestuur bijkomende informatie bekomen inzake:

- deponeren van afval.
- alarm- en evacuatieprocedure.
- eerste hulp (lokaal, aangeduide hulpverleners).

1.4. GEVAARLIJKE TOESTANDEN, INCIDENTEN EN (ARBEIDS)ONGEVALLLEN

De aangestelde derde heeft de verantwoordelijkheid om 'gevaarlijke toestanden' te voorkomen en als er zich toch voordoen deze zo spoedig mogelijk te elimineren. Als de aangestelde derde de gevaarlijke situatie niet zelf kan verhelpen, dient ze onmiddellijk gemeld te worden bij de verantwoordelijke van het lokaal bestuur.

Bij incidenten en ongevallen waarbij medewerkers van het lokaal bestuur of andere derden betrokken zijn, wordt onmiddellijk de verantwoordelijke van het lokaal bestuur verwittigd. De aangestelde derde verleent steeds zijn medewerking bij het (arbeids)ongevallenonderzoek.

Arbeidsongevallen met een werknemer van de derde of van eventuele onderaannemer(s) worden ten laatste de volgende werkdag gemeld aan de preventiedienst van het lokaal bestuur (rechtstreeks of via de contactpersoon). Bij een ernstig arbeidsongeval dient het omstandig verslag opgemaakt te worden door de preventiedienst van de aangestelde derde. De preventiedienst van het lokaal bestuur kan gevraagd worden om hierbij zijn medewerking te verlenen.

1.5. RISICOBEBEHEER

Risicoanalyses

De aangestelde derde staat in voor zijn eigen risicoanalyses, eventueel met hulp van verdere onderaannemer of zelfstandige. Deze dienen minstens de risicoanalyses van de risicovolle arbeidsmiddelen en taken te bevatten. De risicoanalyses dienen beschikbaar te zijn ten laatste bij de aanvang van de werkzaamheden.

LMRA (Last Minute Risko Analyse)

De bedoeling van de LMRA is dat de werknemers zelf, nét voor ze aan de slag gaan, nog een laatste maal overlopen welke taken ze moeten uitvoeren, hoe ze te werk moeten gaan, wat de aanwezige risico's en gevaren zijn en ten slotte hoe men deze gevaren kan vermijden of minimaliseren. Bewijzen hiervan dienen beschikbaar te zijn wanneer deze worden opgevraagd.

1.6. GEDRAGSREGELS

Toegang

Wanneer er specifieke toegangsmodaliteiten (bv badgesysteem) van kracht zijn, brengt het lokaal bestuur de aangestelde derde hiervan op de hoogte en bezorgt de nodige instructies en toegangsmiddelen.

De aangestelde derde is verantwoordelijk voor de correcte toepassing van deze modaliteiten, ook bij eventuele onderaannemers.

Alcohol en drugs

Het bezit, binnenbrengen, gebruik en onder invloed zijn van alcoholische dranken en alle niet gelegaliseerde stimulantia op de werven en in de gebouwen van het lokaal bestuur is ten strengste verboden. De aangestelde derde is verantwoordelijk voor het toezicht hierop.

Ongewenst seksueel gedrag en pesterijen

Dit wordt niet getolereerd door het lokaal bestuur. De aangestelde derde dient te beschikken over een eigen procedure hieromtrent.

1.7. MILIEUVOORSCHRIFTEN

Elke derde die werken uitvoert in de gebouwen en het omliggend terrein van het lokaal bestuur is verantwoordelijk voor de bescherming van het milieu. Dit impliceert het beheersen van de risico's voor het milieu die ontstaan uit en door de uitvoering van de werken. De aangestelde derde is verantwoordelijk voor de impact en eventuele gevolgen van werken uitgevoerd door onderaannemers.

Elke accidentele emissie (lucht, water, bodem, ...) wordt onmiddellijk gemeld bij de verantwoordelijke van het bestuur. Kosten om milieuschade te herstellen die ontstaan is door of naar aanleiding van de werken vallen ten laste van de derde. Daartoe beschikt de derde over een specifieke verzekeringspolis.